Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en lager onderwijs en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetenties van de leraren

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering keurde op 6 maart 2026 de conceptnota "Versterking van de aspirant en startende leerkrachten – naar krachtige en kennisrijke lerarenopleidingen" goed, waarna ik als minister bevoegd voor Onderwijs de nodige stappen heb gezet om de meest dringende maatregelen verder uit te werken. Op 19 juni 2026 presenteerde ik de nieuwe basisbekwaamheden voor de educatieve bacheloropleidingen kleuter- en lager onderwijs via een Mededeling aan de Vlaamse Regering. Deze basisbekwaamheden vloeien voort uit wetenschappelijk onderzoek[1] en werden bepaald na intensief overleg tussen de lerarenopleidingen, onderwijsverstrekkers en de Vlaamse Regering.

Het bijgevoegde voorontwerp van besluit wordt voor een eerste principiële goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering met het oog op de adviesaanvraag aan de Vlaamse Onderwijsraad en Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Dit voorontwerp van besluit geeft verder uitvoering aan de bepalingen van het voorontwerp van decreet dat de Vlaamse Regering de bevoegdheid geeft om de basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren te bepalen.

Concreet worden de basisbekwaamheden vastgelegd voor de pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en voor lager onderwijs. Verder wordt, als gevolg van de invoering van die basisbekwaamheden voor de betrokken opleidingen, het besluit van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetenties van de leraren aangepast.

[1] *NVAO, "Kwaliteitsimpuls lerarenopleidingen", 1 december 2025, https://www.nvao.net/nl/nieuws/2026/3/adviesrapport-lerarenopleiding . We verwijzen naar dit rapport voor de verwijzingen naar de onderliggende wetenschappelijke bronnen.*

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming
Beleidsveld: Hoger onderwijs
Beleidsmatige doelstelling:

- Overkoepelend strategische doelstelling 3: sterk onderwijspersoneel garanderen
- Operationele doelstelling 12: de lerarenopleidingen versterken

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/276 van 3 augustus 2026.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De huidige basiscompetenties van de leraren (zoals verankerd in het Besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetenties van de leraren) sluiten, mede gelet op de introductie van het kennisrijk curriculum in het basisonderwijs, niet meer voldoende aan bij de noden van een kwaliteitsvolle lerarenopleiding kleuter- en lager onderwijs. Ter versterking van deze lerarenopleidingen is het dan ook nodig om de vandaag bestaande en vastgelegde basiscompetenties te herbekijken en te vervangen door startbekwaamheden die afgestemd zijn op de nieuwe realiteit van het kennisrijk curriculum. Het betreft minimale, gedeelde kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn om leraren startbekwaam te maken voor hun opdracht als leraar.

De basisbekwaamheden beogen niet het volledige beroepsprofiel van de leraar te omschrijven, noch het curriculum van de lerarenopleidingen vast te leggen. Wel vormen de basisbekwaamheden de minimale essentiële basis.

Met de basisbekwaamheden voor startende leraren in het kleuter- en lager onderwijs wordt beoogd Vlaamse basisscholen de garantie te bieden dat elke afgestudeerde van een lerarenopleiding kleuter- of lager onderwijs over de drie fundamentele bouwstenen voor goed leraarschap beschikt, namelijk vakinhoud, didactiek en pedagogiek. Deze moeten in de loop van de betrokken lerarenopleiding worden verworven.

De basisbekwaamheden, die samen gelezen dienen te worden met hun specificaties, vloeien voort uit wetenschappelijk onderzoek[2]. Ze kwamen tot stand via een intensief participatief traject. Samen met alle leden van de werkgroep Lerarenopleidingen van de Vlaamse Hogescholenraad en een vertegenwoordiging van de onderwijsverstrekkers werd er via 9 overlegmomenten gekomen tot een gedragen versie van de basisbekwaamheden voor pas afgestudeerde leraren in de educatieve bacheloropleidingen voor kleuter- en lager onderwijs. De startbekwaamheden uit de NVAO-studie van december 2025 vormden voor deze oefening het vertrekpunt. Op 19 juni 2026 presenteerde ik

[2] *NVAO, "Kwaliteitsimpuls lerarenopleidingen", 1 december 2025, https://www.nvao.net/nl/nieuws/2026/3/adviesrapport-lerarenopleiding. We verwijzen naar dit rapport voor de verwijzingen naar de onderliggende wetenschappelijke bronnen.*

de nieuwe basisbekwaamheden voor de educatieve bacheloropleidingen kleuter- en lager onderwijs via een Mededeling aan de Vlaamse Regering.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. De basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en lager onderwijs.

Artikel 1. vermeldt dat de basisbekwaamheden en de bijhorende specificaties van de pas afgestudeerde leraren in het kleuteronderwijs worden vastgelegd in de bijlage 1, en vermeldt dat de basisbekwaamheden en de bijhorende specificaties van de pas afgestudeerde leraren in het lager onderwijs worden vastgelegd in de bijlage 2.

Artikel 2 bepaalt dat educatieve bacheloropleidingen voor kleuteronderwijs en voor lager onderwijs de basisbekwaamheden en de bijhorende specificaties invoeren vanaf het academiejaar 2027-2028 .

Hoofdstuk 2. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetenties van de leraren.

Artikel 3 wijzigt als gevolg van het invoeren van basisbekwaamheden het besluit van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetentie van de leraren. Het voert een artikel 1/1 in. Dit bepaalt dat de basiscompetenties van toepassing zijn op de pas afgestudeerde leraren, maar niet op de leraren die afstuderen in de educatieve bachelor voor kleuter- of lager onderwijs voor wie overeenkomstig artikel 1 van het besluit tot bepaling van de basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en voor lager onderwijs basisbekwaamheden bepaald worden.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen.

Artikel 4 en 5 bepalen de inwerkingtredings- en de uitvoeringsbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen financiële weerslag.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 22 september 2026.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4 VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zal, na principiële goedkeuring door de regering, worden voorgelegd voor advies aan:
- de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR);
- de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zal op de agenda geplaatst worden van de onderhandelingen met de sociale partners in een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent en een gemeenschappelijke vergadering van Sectorcomité X, van onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité, vermeld in artikel 4 van het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs.

Als de onderhandelingen geen aanleiding geven tot een aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst zal over het voornoemd voorontwerp van decreet advies worden ingewonnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen de termijn van dertig dagen.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de basisbekwaamheden van de pas afgestudeerde leraren in het kleuter- en lager onderwijs en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2018 betreffende de basiscompetenties van de leraren;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;

2.2. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent, vermeld in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, Deel 5 Rechtspositieregeling van het personeel, Titel 4 Medezeggenschap;

2.3. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;

2.4. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs;

2.5.te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

2.6.te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR